

A terv megvalósításához hatékony támogatást adott a Pest megyei Tanács levele, amit minden járási tanácsnak megküldtek. Így a járási tanácsok értesültek arról, hogy a megyei tanács is helyesli és támogatja a megyei könyvtár tervét, továbbá lehetővé vált az utazásokhoz szükséges összegek és az esetleges kölcsön írógép megszerzése. A budai és a monori járási tanács máris felmérte a költségigényt, és a szükséges összeget átcsoportosítással teremtette elő.

Rendkívül fontosnak tartjuk azt is, hogy a brigádmunkában részt vesznek az érdekeltektől járások módszertani munkatársai, akik megismerkednek a katalógusszerkesztéssel, és így megvan a reménye annak, hogy a jövőben is folyamatosan épülnek majd a katalógusok a községi könyvtárakban és a szakértelem sem fog hiányozni.

Az ország megyéi közül Pest megyében van a legtöbb önálló községi könyvtár. Érthető tehát, hogy a katalóguskérdés megfelelő megoldása őket sürgette leginkább. A lelkes könyvtárosok a megyei könyvtár irányításával és segítségével megtalálták a megfelelő módszert, ami a sok önálló községi könyvtárral rendelkező megyéknek is példaként szolgálhat.

Bereczky Lászlóné

Egy könyvtáros jegyzeteiből

AZ ÚJ KÖNYVEK októberben hároméves lesz. Sem megindulásokor, sem azóta nem írtak róla az újságok és a folyóiratok. A könyvtárosok is keveset beszélnek róla. Megszoktuk, hogy van, természetesen tartjuk, hogy havonta kétszer megérkezik. Inkább csak akkor emlegetjük, ha késik, vagy ha valami hibát találunk benne, tehát ha szidni lehet. Mert néha azért találunk benne hibákat és olyan értékeléseket is, amelyekkel nem mindig érthetünk egyet.

A három év tapasztalatai alapján azonban nyugodtan megállapíthatjuk, hogy az *Új könyvek*-et hibáinál és tévedéseinél sokkal inkább a szerkesztés évek óta érvényesülő következetessége és kritikai igényesség jellemzi. Ismertetései — a szabályt erősítő kivételektől eltekintve — nem üzleti érdeket szolgáló reklámszövegek, hanem a könyvtárosok tárgyilagos tájékoztatói, amelyek gyakran bátrabban és határozottabban megírják egy-egy rossz könyvről, hogy rossz, mint a folyóiratok kritikái. És ebből sokkal több hasznunk van, mint amennyi kárunk származik például egy olyan tévedésből, hogy Vörösmarty összes műveinek kritikai kiadásából az 1960-ban megjelent 1. és 2. kötetet „letagadja” az 5. kötet ismertetése. És még több hasznunk származik majd a kiadvány tárgyilagosságából és kritikai igényességéből a hamarosan elkövetkező időkben, amikor az új gazdasági mechanizmus ürügyén könyvkiadásunkban jobban előtérbe kerül az üzleti érdek, és minőségi hígulás várható.

Éppen ezért érezzük az eddigénél jobban magunkénak a negyedik évfolyamába lépő, ma már nélkülözhetetlen kiadványt, amely az elmúlt években hasznos segítőnké, munkaeszközünké, szinte már munkatársunkká vált. Észrevételeinkkel,

javaslatainkkal és bírálatainkkal segítjük a szerkesztők munkáját. Nem ártana az sem, ha ennek elősegítése érdekében a *Könyvtáros* ismertetné a szerkesztés problémáit, és alapos elemzéssel értékelné az eddig megtett utat.

*

A CSÁKVÁRI PÉLDA. Tíz hónapot töltöttem szanatóriumban. Volt tehát alkalmam személyesen tapasztalni, hogy a külvilágtól elzárt emberek életében milyen fontos szerepük van a szanatóriumi könyvtáraknak és a szanatóriumokban folyó művelődési munkának. Tapasztalataim alapján cikket írtam a Könyvtáros januári számában e minden irányítást és segítséget nélkülöző, gazdátlan művelődési terület problémáiról.

Nyolc hónap telt el cikkem megjelenése óta, amelynek a *Könyvtárosban* lett is némi visszhangja. A márciusi számban *Simay Norbert* beszámolt arról, hogy a miskolci kórházakban megoldották a betegek könyvellátását. Ugyanebben a számban Fejlesztés János arról adott hírt, hogy cikkem megjelenése után a Fejér megyei Tanács V. B. gyors és hathatós intézkedéseket hozott a csákvári szanatórium segítésére. Személyesen is meggyőződtem róla, hogy ezek valóban hathatós és példamutató intézkedések. A Megyei Tanács V. B. határozatára az elnökhelyettes vezetésével 12 tagú bizottság látogatta meg a csákvári szanatóriumot, hogy a helyszínen keresse a megoldás lehetőségeit. A szanatórium „kiváló orvos” igazgatója, dr. Majzik Gábor, aki évek óta sokat fáradozik a gyógyult, de csökkent munkaképességű betegek új szakmához juttatása érdekében, és valóságos szociális intézménnyé változtatta a szanatóriumot,

most is kész tervvel várta a bizottságot. Bár helyhiánnyal küzdenek, mégis felajánlotta a szanatórium egyik legnagyobb helyiségét klubkönyvtár céljára. És a Megyei Tanács V. B. a helyszíni vizsgálat után soron kívül kiutalt 70 000 Ft-ot a könyvtár berendezésére, 40 000 Ft-ot pedig a szanatóriumban végzendő művelődési munka költségeire. Már a nyár elején elkészült a szabadtéri színpad és azóta népi együttesek és művészbrigádok is segítik a betegeket, hogy türelmesebben töltsék el a gyógyulásukhoz szükséges hosszú hónapokat.

Úgy érzem, ezt az intézkedést nem szükséges külön méltatni. A tények önmagukban is minden szónál ékebben dicsérik azokat, akik nemcsak ígértek, hanem cselekedtek is.

Remélem, hogy hamarosan sor kerül olyan intézkedésekre, amelyek ezt a kérdést nemcsak helyileg, hanem országosan is megoldják.

*

A PÁPAI FŐISKOLAI KÖNYVTÁR. A Veszprém megyei könyvtárak együttműködési tanácsa Pápán tartotta legutóbbi ülését. Örömmel mentem el, mert kedves emlékek fűznek ehhez a városhoz. Bár nem voltam pápai diák, emlékeim jó része mégis a hajdani híres kollégiumhoz kapcsolódik, amely főiskolájával és gimnáziumával évszázadokon át vezető szerepet töltött be a Dunántúl művelődési életében. A tudós tanárok és a híressé vált tanítványok hosszú sora hirdeti régi rangját és érdemeit. A kollégium épületében ma állami iskola működik. Nagy értékeket, becses ereklyéket őrző könyvtára azonban, amelyet még a XVI. században alapítottak, továbbra is — helyesen — a hajdani fenntartó: a Dunán-

túli Református Egyházkerület tulajdonában maradt. Van azonban ennek néhány kedvezőtlen velejárója is.

Nem helyes például, hogy kicsiny a könyvtár helyisége, és ez járási-városi könyvtárainkhoz viszonyítva eléggé szegényes és elhanyagolt. Szűkös és zsúfolt kiállítóhelyiségénél sokkal szebb környezetet érdemelnének az itt őrzött Petőfi, Jókai stb. ereklyék és kéziratok, valamint a kiállított egyéb értékek. Hogy a raktár illetve maga a tulajdonképpeni könyvtár milyen lehet, azt nem is tudom, mert oda a látogatás előzetes bejelentése ellenére sem juthattunk be. Az bizonyára még ennyire sem „mutogatható”, és sokszor nincs is aki megmutassa, mert a több mint százezer kötetes könyvtárt egyetlen ember kezeli, akit egyéb elfoglaltsága gyakran el is szólít a városból.

Pápa egyik idegenforgalmi nevezetessége lehetne ez a könyvtár, és a helyi érdeklődők is bizonyára gyakran látogatnák, ha olyan lenne, mint amilyennek lennie kellene. Jelenleg szigetként él a városban. A művelődési élettel, még a sokrétű munkát végző közművelődési könyvtárral sincs érdemi kapcsolata.

Segíteni kellene ezen a helyzeten. A volt főiskolai könyvtár nemzeti értékeink közé tartozik. Állományában sok kézirat, ősnymtatvány, kódex, RMK stb. található, itt őrzik a „Papensia” gyűjteményt, és a könyvtár értékes anyaggal rendelkezik a Veszprém megyei és dunántúli vonatkozású történelmi és irodalmi művekből is. Az állam és a református egyház jó kapcsolata révén bizonyára lehetne valami megoldást találni arra, hogy a nagyműltű könyvtár értékéhez és múltjához méltó körülmények között tölthesse be rendeltetését a jelenben is.

Könczöl Imre

Pirosnyakkendősök az orvosi könyvtárban

A Szegedi Városi Kórház orvosi könyvtárában a hivatalos látogatás alkalmával már szóba került minden szokásos kérdés: leltár, katalógus, kötetelés, statisztika, olvasóforgalom. Végül a legégetőbb probléma a helyhiány is, amin kizárólag az anyag átcsoportosításával lehet átmenetileg segíteni. Eszre sem vesszük, hogy eltelt az idő. Délután négy óra, amikor kopogtatnak.

— Vajon ki lehet ez a késő látogató? — Nyílik az ajtó és hat pirosnyakkendős kislány lép be. Eltévedtek talán? Nem! Egyenesen ide jöttek. Az egyik közülük előáll és mondja.

— A Gutenberg Általános Iskola úttörő csapatának Edison örse jelenkezik, társadalmi munkára, könyvtárrendezésre. — S pillanatok alatt nekilátnak, lerakják a könyveket, leporolják a polcokat, és a könyvtáros irányításával át is rendezik az anyagot. Bizony késő este van, mire minden kötet a helyére kerül.

Ha évek múlva ismét arra járunk, reméljük, hogy a kis úttörők közül néhány már mint orvos vagy nővér lesz a könyvtár látogatója. Ilyen korán kell az olvasóvá nevelést elkezdeni!

Dr. Jantsits Gabriella